

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Kelprojektas“ info@kelprojektas.lt Šilalės rajono savivaldybės administracijai Tauragės visuomenės sveikatos centrai Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritoriniam padaliniui Tauragės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Šilalės priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai	2014-10-21 [2014-09-17	Nr. (15.3)-A4- 6307 Nr. 6170-ŠR
---	----------------------------	------------------------------------

ATRANKOS IŠVADA

**dėl Džiaugėnų žvyro ir smėlio karjero praplėtimo Džiaugėnų kaime, Pajūrio sen., Šilalės
rajone poveikio aplinkai vertinimo**

1. Informacijos pateikėjas: UAB „Kelprojektas“, I. Kanto g. 25, LT-44296 Kaunas, tel.: (8-37) 205587, faks.: (8-37) 205227, el. p.: info@kelprojektas.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Kvėdarsta“ K. Jaunius g. 13, LT-75347 Kvėdarna, Šilalės r. sav., tel./faks.: (8-449) 55260, el. p.: kvedarsta@kvedarsta.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Džiaugėnų žvyro ir smėlio karjero praplėtimas.

Atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3 punktu, (Žin., 2005, Nr.84-3105; 2008, Nr. 81-3167; 2010, Nr. 54-2647; 2011, Nr. 77-3720) kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Esamas Džiaugėnų karjeras patenka į valstybinės žemės sklypą (kad. Nr. 8750/0001:71) plotas – 11,0533 ha, kurį UAB „Kvėdarsta“ naudoja pagal 1999 m. balandžio 21 d. žemės nuomos sutartį. Likusi neišnaudota telkinio (kasybos sklypo) dalis ir detaliai išžvalgytas telkinio naujas plotas patenka į UAB „Kvėdarsta“ nuosavybės teise valdomus žemės sklypus: 0,8622 ha (kad. Nr. 8750/0001:288), 1,5289 ha (kad. Nr. 8750/0001:217), 3,4833 ha (kad. Nr. 8750/0001:219), 1,153 ha (kad. Nr. 8750/0001:218), 1,2 ha (kad. Nr. 8750/0001:117), bendras plotas – 8,2274 ha. Džiaugėnų žvyro ir smėlio telkinys yra Šilalės savivaldybėje, Pajūrio seniūnijoje, Džiaugėnų kaime, 7,0 km į pietvakarius nuo Šilalės bažnyčios ir 10,5 km į pietryčius nuo Kvėdarnos miestelio bažnyčios. Už 70 m į pietryčius nuo telkinio praeina krašto kelias Nr. 165 Šilalė - Šilutė, už šiaurinės karjero ribos praeina vietinės reikšmės kelias į Kimės I kaimelį, o už pietinės ribos – vietinės reikšmės privažiavimo kelias į sodybą. Pagal Šilalės rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, esamas karjeras ir planuojamas naujas plotas patenka į plotą, kuris pažymėtas kaip žemės ūkio teritorija, kurioje draudžiama sodinti mišką. Nuomojamas esamo karjero žemės sklypas (kad. Nr. 8750/0001:71) pažeistas gavybos

darbais, dalis ploto jau rekultivuota. Žemės sklypo naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos. Nuosavybės teise valdomo žemės sklypo (kad. Nr. 8750/0001:219) naudojimo būdas – ūkinių miškų sklypai. Visas žemės sklypo plotas apaugęs mišku. Likusių žemės sklypų (kad. Nr. 8750/0001:288; 8750/0001:217; 8750/0001:218; 8750/0001:117) naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai. Šiuo metu žemės sklypuose vykdoma žemės ūkio veikla, auginamos grūdinės kultūros. Susisiekimasis su planuojama teritorija yra geras, kadangi jau yra suformuotas kelias su žvyro danga nuo krašto kelio Nr. 165 Šilalė-Šilutė iki esamo Džiaugėnų karjero, kuris ribojasi su planuojama teritorija. Džiaugėnų žvyro ir smėlio karjeras ir planuojamas jo naujas plotas į valstybės saugomas teritorijas nepatenka. Artimiausias saugomas objektas nuo karjero yra nutolęs apie 0,5 km į šiaurės rytus – tai Džiaugėnų liepa, kuri patenka į Šilalės rajono savivaldybės saugotinių objektų sąrašą. Kitas artimiausias saugotinas objektas nuo karjero nutolęs apie 1,2 km į pietvakarius – tai Didysis Keberkščių akmuo, kuris patenka į Lietuvos gamtos paminklų sąrašą. Artimiausia saugoma teritorija nuo karjero yra nutolusi apie 5,3 km į vakarus – tai Vainuto miškų biosferos poligonas. Džiaugėnų žvyro ir smėlio karjeras ir planuojamas jo naujas plotas į Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijas nepatenka. Artimiausia Natura 2000 teritorija yra už 5,3 km į vakarus – tai Vainuto miškai. Nekilnojamos kultūros vertybės ir jų apsaugos zonos į planuojamą teritoriją nepatenka. Artimiausia valstybės saugoma kultūros vertybė nuo planuojamos teritorijos nutolusi apie 0,8 km pietų kryptimi – tai Pailgočio kapinynas. Kita artima valstybės saugoma kultūros vertybė nutolusi apie 2,6 km rytų kryptimi – tai Rubinavo piliakalnis su gyvenvieta. Gyvenamoji ir rekreacinė aplinka į karjero ribas nepatenka. Teritorijos aplink planuojamą karjerą apgyvendintos retai, artimiausios sodybos gyvenamasis namas nuo planuojamo Džiaugėnų žvyro ir smėlio telkinio naujo ploto nutolęs apie 110 m šiaurės kryptimi.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Esamo Džiaugėnų žvyro ir smėlio telkinio 1989 m. išteklių apskaičiavimo kontūro plotas yra 11,2 ha. 2014 m. buvo išžvalgytas naujas telkinio plotas, esantis į rytus nuo esamo išteklių apskaičiavimo kontūro ir skirtas kasybos sklypo. Išžvalgytas telkinio naujas plotas patenka į UAB „Kvėdarsta“ nuosavybės teise valdomų žemės sklypų ribas ir bendrai sudaro 3,1 ha. 2014 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. 1-125 Džiaugėnų žvyro ir smėlio telkinio naujame plote buvo aprobuota 341 tūkst. m³ detaliam išžvalgytų spėjamai vertingų žvyro ir smėlio išteklių. Džiaugėnų karjere ir naujame plote planuojama tęsti nuo 1989 m. vykdomą naudingųjų iškasenų gavybą atvirų kasinių (karjerų) būdu. Naudingoji iškasena (žvyras ir smėlis) pagal standartą LST 1331:2002 lt „Automobilių kelių gruntai. Klasifikacija“ tinkama naudoti kaip gruntkelių ir kelių dangų medžiaga, kelių sankasos medžiaga. Pagal 2013 m. lapkričio 13 d. Džiaugėnų telkinio markšneiderinį planą žvyro ir smėlio išteklių likutis telkinyje sudaro 821,0 tūkst. m³. Pagal 2014 m. UAB „Kelprojektas“ naujame plote, 3,1 ha plote, buvo apskaičiuota 341 tūkst. m³ žvyro ir smėlio išteklių. Iš viso Džiaugėnų telkinio detaliam išžvalgyti žvyro ir smėlio ištekliai sudaro 1162 tūkst. m³.

Numatomos technologijos ir pajėgumai: Prieš pradėdant gavybos darbus telkinio naujame plote bus atliekami kapitaliniai karjero įrengimo darbai – kertamas miškas (kur jis yra), šalinami kelmai, vykdomi karjero nuodangos darbai (vidutinis dangos sluoksnio storis – 1,1 m), naudojant buldozerį ir ekskavatorių-krautuva. Baigus kapitalinius karjero įrengimo darbus bus pradėdami naudingo (žvyro ir smėlio) sluoksnio gavybos darbai. Naudingo sluoksnio gavybai bus naudojamas ekskavatorius-krautuvas, ekskavatorius ir sunkvežimiai, kurie gali pervežti iki 14 t (8,5 m³) žvyro ir smėlio. Per dieną (pamainą) telkinyje numatoma iškasti ir išvežti apie 55 m³ žvyro ir smėlio, t. y. 6-7 sunkvežimio reisai. Darbus karjere numatoma vykdyti šiltuoju metų laiku, 5 dienas per savaitę, viena pamaina, kurios trukmė 8 val. Per metus numatoma iškasti apie 10 tūkst. m³ žvyro ir smėlio. Pradėjus gavybos darbus telkinio naujame plote metinio žaliavos poreikio nenumatoma didinti, gavybos darbai bus vykdomi tokiu pat tempu, kaip ir esamame karjere. Visi karjere dirbsiantys mechanizmai bus varomi dyzeliniu kuru, kuris, esant reikalui, bus atvežamas į karjero teritoriją ir supilamas į mechanizmus. Dyzelinio kuro atsargos karjero teritorijoje nebus saugomos, stacionarios degalinės karjero teritorijoje nebus. Planuojamas metinis žaliavos poreikis – apie 10 tūkst. m³. Esant tokiam eksploatacijos tempui, gavybos darbai telkinyje, preliminariai įvertinus susidarysiančius telkinio išteklių nuostolius šlaituose ir kituose telkinio plotuose, truks apie 90 metų, nuo 2014 iki

2103 m. Eksploataciją numatoma tęsti vakarinėje telkinio dalyje (esamame karjere), vėliau darbų frontas slinksis link rytinės telkinio dalies (naujo ploto). Per metus bus atidengiamas 1,5 karto didesnis telkinio plotas, nei numatomas gavybos plotas, kad nebūtų trikdomi gavybos darbai. Nudengiant planuojamą eksploatuoti plotą ties išorine karjero riba bus formuojamos dirvožemio ir mineralinės dangos sąvartos, kurios tarnaus kaip barjerai nuo triukšmo ir dulkių taršos į aplinkines teritorijas. Karjero rekultivavimo darbai bus atliekami sekančiais metais po gavybos darbų pabaigos atitinkamuose telkinio plotuose. Bendrai karjero rekultivavimas bus baigtas praėjus metams po gavybos darbų pabaigos telkinyje. Išekspluotuotame plote, karjero dugne, natūraliai susiformuos vandens telkinys, išoriniai karjero šlaitai bus nulėkštinti ir apsėti žole bei apsodinti medžiais. Naujas telkinio plotas bus pradedamas eksploatuoti tik baigiant gavybos darbus esamame Džiaugėnų karjere. Telkinio naudingąjį sluoksnį sudaro sausas ir apvandenintas, daugiausia vidutinio stambumo smėlis, ir žvyras.

Kasybos darbai bus vykdomi dviem pakopomis, atskirai kasant sausą ir apvandenintą naudingą smėlio ir žvyro sluoksnius. Kasamas sausas naudingasis sluoksnis bus kraunamas tiesiai į sunkvežimį ir vežamas į paskirties vietą. Apvandenintas naudingasis sluoksnis bus pilamas į krūvas nusausėjimui ir tik nusausėjęs ekskavatoriumi - krautuvas bus pakraunamas į sunkvežimį bei vežamas į paskirties vietą.

Karjero teritorijoje žaliavos perdirbimas nebus vykdomas. Žvyro ir smėlio gavybai planuojama naudoti šiuolaikiškus ir našius mechanizmus. Metinis išmetamų teršalų poveikis oro kokybei dėl nedidelio transporto priemonių skaičiaus bus menkas. Triukšmo lygis atitiks nustatytas higienos normas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Planuojama ūkinė veikla turi atitikti Šilalės rajono bendrojo plano sprendinius, kurių pakeitimai rengiami, patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2008-03-27 sprendimu Nr. T1-107.

6.2. Rengiant naudingųjų išteklių naudojimo projektą ar planą, vadovautis 2005-09-05 Lietuvos Geologijos tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1-107 patvirtintomis naudingųjų iškasenų (išskyrus angliavandenilius) išteklių ir žemės gelmių ertmių naudojimo projektų rengimo taisyklėmis (Žin., 2005-09-08, Nr. 109-3996; 2006-02-04, Nr. 14-518) ar LR aplinkos ministro 2014-02-17 įsakymu Nr. D1-145 patvirtintomis žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklėmis (TAR, Dok. 1621);

6.3. Įrengiant karjerą vykdyti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtintų LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; 2012, Nr. 110-5578) nustatytus reikalavimus;

6.4. Karjero bei kasyba paveiktos žemės rekultivacija turi būti atliekama dalimis, lygiagrečiai vykdomiems karjero eksploatacijos darbams;

6.5. Ūkinės veiklos metu aptikus galimai archeologinį radinį, stabdyti darbus ir kreiptis į Kultūros paveldo departamentą dėl tikslingumo atlikti archeologinius tyrimus;

6.6. Karjero eksploatavimo laikotarpiu prižiūrėti ir išlaikyti tinkamą privažiavimo kelių prie karjero būklę. Numatyti karjero kelių ir žvyrkelių laistymą vandeniu sausuoju metų laiku.

6.7. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr.93-3472, 2010, Nr. 2-81, 2011, Nr. 108-5122, 2012, Nr. 102-5207) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsiant turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščiu, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Planuojama teritorija į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir nepatenka;

7.2. Nekilnojamų kultūros vertybių ir jų apsaugos zonos ribose nėra;

7.3. Telkinys bus eksploatuojamas pagal suderintą ir patvirtintą naudojimo (kasybos ir rekultivavimo) planą (projektą), bus dirbama tik tvarkingomis kasybos ir transporto mašinomis,

laikantis darbo saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos ir higienos reikalavimų, karjere nebus vykdomas kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas;

7.4. Kaip triukšmo slopinimo priemonė bus formuojamos telkinio dangos gruntų (dirvožemio ir mineralinės dangos) sąvartos ties išorine karjero riba, kurios tarnaus kaip triukšmo sklaidimo barjeras. Visi numatomi naudoti mechanizmai kartu vienoje kasvietėje nedirbs. Kasybos darbai bus vykdomoji tik šiltuoju metų laiku, darbo dienomis vakare ir naktį gavybos darbai nebus vykdomi. Bendras naudojamos technikos sukeliamas triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reikalavimų;

7.5. Gamtai padaryta žala, išskirtus mišką, bus kompensuojama vadovaujantis LR Miškų įstatymu ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis tvarkos aprašu;

7.6. Atsiradus galimam vandens lygio sumažėjimui šuliniuose, numatomas šulinių pagilinimas, o esant reikalui ir naujų šulinių įrengimas;

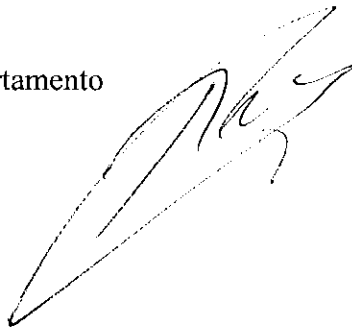
7.7. Pradėjus eksploatuoti žvyro ir smėlio telkinį bus atlikti tikslūs triukšmo sklaidos matavimai. Nustačius triukšmo viršnorminį lygį, bus imtasi papildomų priemonių: pagal galimybes padidintas pylimo aukštis; optimizuotas kasybos darbų mechanizmų darbo režimas, taip, kad vienu metu dirbtų tik vienas mechanizmas; sumažintas savivarčių transporto greitis greta gyvenamosios aplinkos; karjero ribos apželdintos greitai augančių vietovei būdingų želdinių juosta.

8. Priimta atrankos išvada:

UAB „Kvėdarsta“ planuojamai ūkinei veiklai – Džiaugėnų žvyro ir smėlio karjero praplėtimui Džiaugėnų kaime, Pajūrio sen., Šilalės rajone – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila